

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie limanowskim w 2015 roku

Limanowa, 14 listopada 2016 r.

Spis treści

WSTĘP	4
1.ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY.....	7
2.RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	17
3. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENÍ	20
4. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO	22
5. BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW	29
6. PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY.....	33
7. PODSUMOWANIE.....	34

Wstęp

Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz powiatu w zakresie prowadzenia polityki rynku pracy zgodnie z zapisem ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2016r. poz.645 z późn. zmianami).

W roku 2015 została wprowadzona „*Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy*”. Metodologię tą opracował Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi na zlecenie Departamentu Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju i Zasobów Ludzkich.

Monitoring zawodów, podobnie jak dotychczas, prowadzony jest na trzech poziomach terytorialnych, tj.: powiatowym, wojewódzkim i krajowym. Niemniej jednak wprowadzono szereg nowych rozwiązań metodologicznych, do których zaliczyć należy przede wszystkim: zmianę w zakresie sposobu definiowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zakresu wykorzystywanych źródeł danych, oraz sposobu prezentacji wyników monitoringu.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Celem prowadzenia **monitoringu zawodów deficytowych** jest przede wszystkim:

- ❖ określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- ❖ stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- ❖ określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- ❖ korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- ❖ usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- ❖ ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Metodologia prowadzenia monitoringu określa podstawowe pojęcia, mierniki oraz wzory występujące w opracowaniu.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznacznym, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznacznym, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów

nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwałe bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych odbywa się poprzez łączne zastosowanie trzech wskaźników:

- dostępności ofert pracy,
- długotrwałego bezrobocia,
- płynności bezrobotnych.

Tab. 1 Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych – wskaźniki do monitoringu.

zawody	wskaźnik dostępności oferty pracy B/O_t^k	wskaźnik długotrwałego bezrobocia WDB_t^k	wskaźnik płynności bezrobotnych WPB_t^k
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k < Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k < Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, w głównej mierze, bazuje na danych gromadzonych w systemie Syriusz – o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, na danych odnośnie ofert pracy podmiotów publicznych oraz tych publikowanych w internecie. Analizę wzbogacono poprzez wykorzystanie danych Systemu Informacji Oświatowej MEN, wynikach badania ofert pracy w internecie oraz wynikach badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw.

Zakres tematyczny monitoringu dotyczy zarówno zawodów i specjalności określonych w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy, jak i umiejętności i uprawnień posiadanych przez bezrobotnych oraz tych najbardziej pożądanym przez pracodawców.

Poniżej zostaną opisane definicje stosowanych w monitoringu wskaźników:

1) Wskaźnik dostępności ofert pracy

$$B/O_t^k = \frac{B_t^k}{O_t^k}$$

gdzie:

B_t^k - to średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

O_t^k - to średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t.

Wskaźnik liczony jest jako iloraz średniomiesięcznej liczby osób bezrobotnych w danej grupie zawodów w badanym okresie i średniomiesięcznej liczby wolnych miejsc pracy dostępnych w PUP i Internecie w danej grupie zawodów w badanym okresie.

Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność ofert jest niższa. Wartość

wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę osób bezrobotnych przypadających na jedną ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k. Wskaźnik przyjmuje wartości z przedziału od zera do nieskończoności.

Wskaźnik = 0 – brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.

Wskaźnik < 1 – przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k.

Wskaźnik > 1 – dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k.

Brak wartości – oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.

2) Wskaźnik długotrwałego bezrobocia :

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

gdzie:

DB_t^k - to liczba długotrwanie bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t.

B_t^k - to liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t.

Wartość miernika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość miernika tym więcej długotrwanie bezrobotnych w danej grupie elementarnej zawodów. Przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwanie nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwanie bezrobotnym).

3) Wskaźnik płynności bezrobotnych :

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

OB_t^k - to odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

NB_t^k - to napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

Wskaźnik < 1 – napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

Wskaźnik = 1 – odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.

Wskaźnik > 1 – odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.
Brak wartości – napływ jest równy zeru.

1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej obejmuje swoim zasięgiem 12 gmin, z czego dwie to gminy miejskie: Limanowa i Mszana Dolna, oraz dziesięć gmin wiejskich: Dobra, Jodłownik, Kamienica, Laskowa, Limanowa, Łukowica, Mszana Dolna, Niedźwiedz, Słopnice i Tymbark.

W skład powiatu wchodzi ogółem 171 miejscowości. Wg stanu na 30 czerwca 2014 r. 61,2% mieszkańców powiatu limanowskiego to osoby w wieku produkcyjnym.

Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON, prowadzących działalność gospodarczą na terenie powiatu limanowskiego wynosi 9 341 (stan na 31 grudnia 2014r.). Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Limanowa wg stanu **na koniec grudnia 2015 roku wynosiła 7549 osób**, co wskazuje że w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego liczba ta spadła o 1266 osób.

Tabela 1. Liczba osób bezrobotnych ogółem, bez prawa do zasiłku i z prawem do zasiłku w powiecie limanowskim (wg stanu na koniec 2015, 2014r., 2013r., 2012r.)

Wyszczególnienie	Stan na 31.12. 2012r.	Stan na 31.12. 2013r.	Stan na 31.12. 2014r.	Stan na 31.12. 2015r.	Dynamika 5:4
1	2	3	4	5	5:4
Liczba osób bezrobotnych ogółem	10460	10569	8815	7549	85,6
Liczba kobiet	5626	5685	4905	4425	90,2
Liczba osób z prawem do zasiłku	1489	1074	918	885	96,4

Liczba osób z prawem do zasiłku w powiecie limanowskim wg stanu na 31.12.2015 r. wynosiła 885, bezrobotni z prawem do zasiłku stanowią 11,7 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych w poszczególnych gminach i miastach powiatu limanowskiego według stanu na 31.12.2015r. w porównaniu do 31.12.2014 r., 31.12.2013r. i 31.12.2012r. przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach i miastach powiatu limanowskiego, stan na 31.12.2015 r., 31.12.2014 r., 31.12.2013 r., 31.12.2012r.

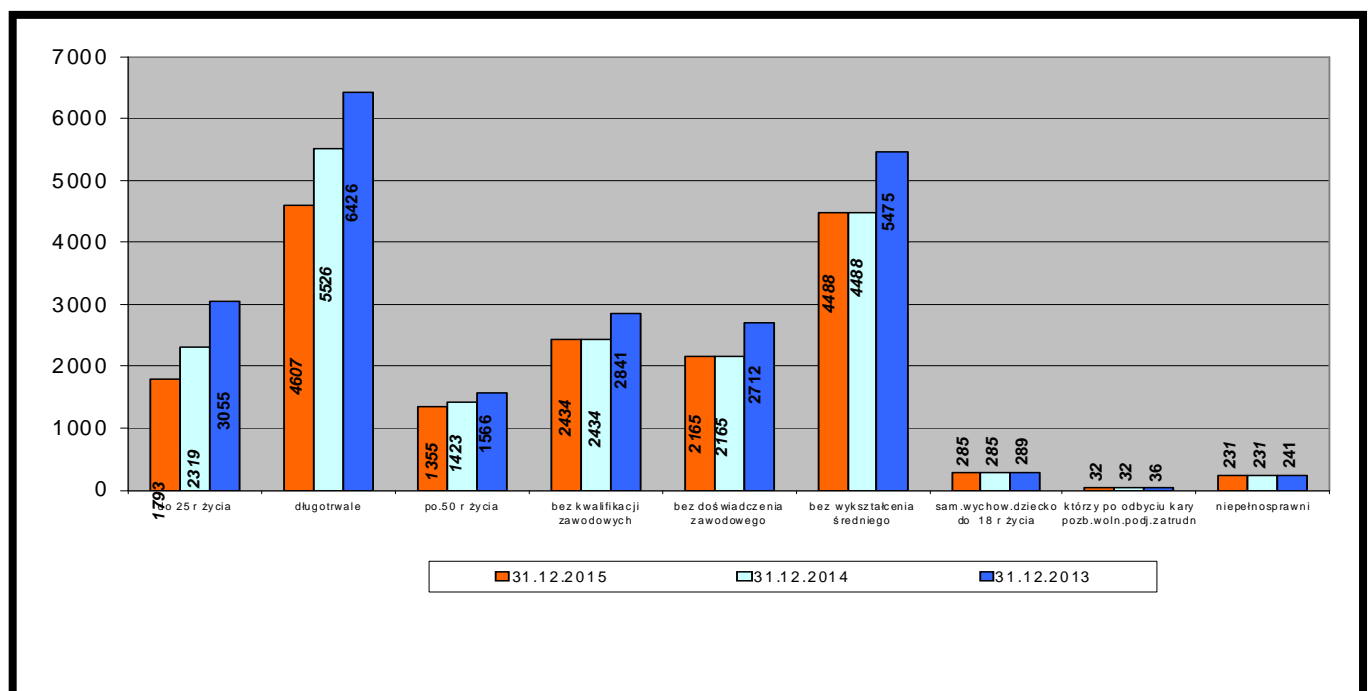
Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych ,stan na 31.XII				Dynamika w %		
	2012	2013	2014	2015			
	2	3	4	5	5:2	5:3	5:4
Limanowa Gmina	2249	2259	1837	1583	70,4	70,1	86,2
Mszana Dolna Gmina	1251	1291	1118	988	79,0	76,5	88,4
Limanowa Miasto	1232	1239	986	929	75,4	75,0	94,2
Łukowica	865	895	788	637	73,6	71,2	80,8
Kamienica	768	781	666	574	74,7	73,5	86,2
Mszana Dolna Miasto	580	595	530	464	80,0	78,0	87,5

Tymbark	560	560	451	401	71,6	71,6	88,9
Dobra	725	715	606	504	69,5	70,5	83,2
Jodłownik	598	625	535	406	67,9	65,0	75,9
Niedźwiedz	583	580	511	403	69,1	69,5	78,9
Słopnice	537	502	419	349	65,0	69,5	83,3
Laskowa	512	527	368	311	60,7	59,0	84,5
Powiat Limanowski	10460	10569	8815	7549	72,2	71,4	85,6

Analiza danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej wskazuje, iż struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP jest bardzo niekorzystna. Osoby znajdujące się w **szczególnej sytuacji** na rynku pracy (art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia (...)) stanowiły wg stanu na dzień 31.12.2015r. **90%** ogółu osób bezrobotnych (6801 osób). **68%** ogółu bezrobotnych to osoby **długotrwale bezrobotne** (4607 osób), **43%** - osoby młode do 30 roku życia (2928 osób), około **20%** to osoby **powyżej 50 roku życia** (1355 osób), **17,8%** -osoby **posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia** (1211 osób) , **3,7%** - osoby **niepełnosprawne** (252 osoby).

Najważniejsze problemy osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy to: niska aktywność zawodowa, nieznanostwo rynku pracy, brak doświadczenia zawodowego, niskie kwalifikacje, niesprecyzowane plany co do własnej przyszłości zawodowej, ograniczenia natury psychologicznej: zaniżona samoocena, bierność, niepewność oraz lęk przed poniesieniem porażki.

Wykres 1. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy, stan na 31.12.2015 r., 31.12.2014 r., 31.12.2013r.

Spośród osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w końcu grudnia 2015 r. wyższy niż przed rokiem był udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,8 punktu procentowego do 17,9%),niepełnosprawnych (o 0,7% do 3,3%).Zmniejszył się natomiast odsetek osób długotrwale bezrobotnych (o 1,7% do 61 %) oraz osób do 25 roku życia (o 2,5% do 23,8%).

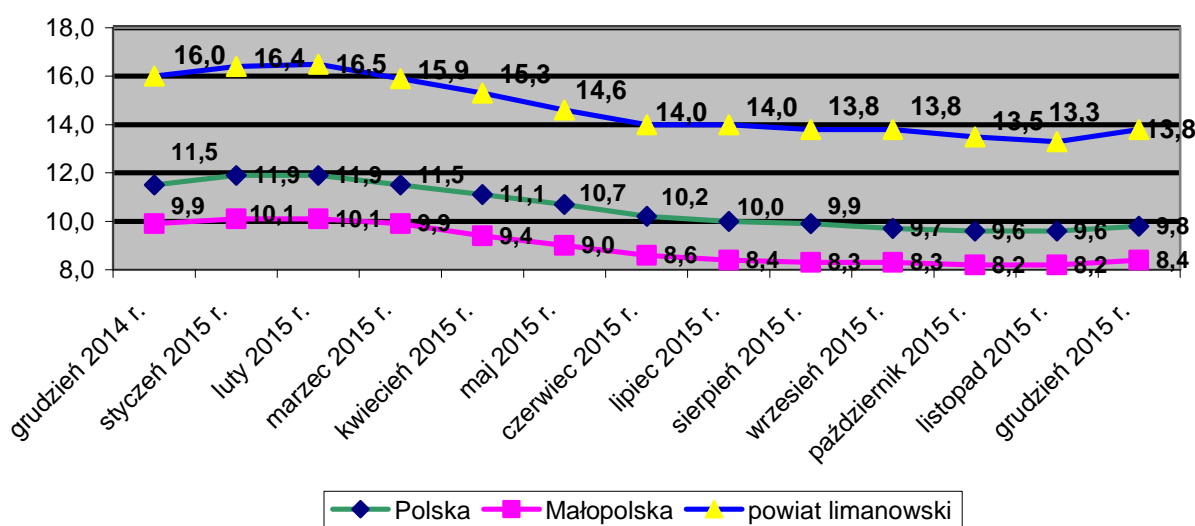
Na przestrzeni 2015 roku zmniejszył się odsetek osób bez kwalifikacji zawodowych o 2,2% oraz osób bez doświadczenia zawodowego o 3,8%.

Wymienione grupy są grupami które najtrudniej jest zaktywizować poprzez narzędzia i instrumenty jakimi dysponuje Urząd Pracy lub przekonać pomimo wielu działań i rozmów podejmowanych przez pośredników pracy i doradców zawodowych oraz specjalistów ds. aktywizacji zawodowej do uczestnictwa w jakiegokolwiek formie aktywizacji.

Dane statystyczne wskazują, że bezrobotnych figurujących w rejestrze PUP Limanowa charakteryzuje niski poziom wykształcenia. Przeważają osoby z wykształceniem **zasadniczym zawodowym** – **2403**(w tym 1103 kobiety). Wielu bezrobotnych posiada jedynie wykształcenie gimnazjalne i poniżej (**1399**), w tym **707** to kobiety. Osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz zasadniczym zawodowym stanowią **50,4%** ogółu bezrobotnych. Wyższe wykształcenie posiada **10,9%** bezrobotnych (**824** osób, w tym 624 kobiet). Wyższym wykształceniem legitymuje się **14,1%** kobiet i **6,4%** mężczyzn, co wskazuje, że bezrobotne kobiety zarejestrowane w PUP Limanowa są zdecydowanie lepiej wykształcone od mężczyzn.. Na przestrzeni czterech analizowanych lat odsetek osób z wyższym wykształceniem systematycznie wzrastał z **8,7%** w 2012 r. do **10,9%** w 2015 r.(w przypadku kobiet udział ten aż wzrósł o **2,2%**, mężczyzn o **1,1%**)

Stopa bezrobocia to procentowy udział zarejestrowanych bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności aktywnej zawodowo. Poniżej przedstawiono stopę bezrobocia w kraju, województwie małopolskim, oraz powiecie limanowskim w grudniu 2015 r.

Wykres 2. Stopa bezrobocia Polska, woj. małopolskie i powiat limanowski, grudzień 2014r.- grudzień 2015 r.

Na koniec grudzień 2015 roku stopa bezrobocia w powiecie limanowskim wynosiła 13,8% natomiast na koniec grudnia 2014 roku 16,0 %. W okresie tym nastąpił spadek stopy bezrobocia o 2,2 %,w województwie małopolskim o 1,5 punktu procentowego natomiast w kraju o 1,7%.

Tabela 3. Stopy bezrobocia w powiecie limanowskim, województwie małopolskim i Polsce w latach 2012 – 2015

Wyszczególnienie	Polska				Województwo małopolskie				Powiat limanowski			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
styczeń	13,2	14,2	13,9	11,9	11,1	12,3	12,0	10,1	18,8	19,6	19,1	16,4
luty	13,4	14,4	13,9	11,9	11,3	12,6	12,0	10,1	19,0	19,9	19,1	16,5
marzec	13,3	14,3	13,5	11,5	11,3	12,5	11,7	9,9	18,7	19,7	18,6	15,9
kwiecień	12,9	14,0	13,0	11,1	11,0	12,2	11,2	9,4	18,1	19,0	17,7	15,3
maj	12,6	13,5	12,5	10,7	10,7	11,8	10,7	9,0	17,3	18,4	17,0	14,6
czerwiec	12,3	13,2	12,0	10,2	10,5	11,4	10,3	8,6	17,4	17,9	16,5	14,0
lipiec	12,3	13,1	11,8	10,0	10,5	11,4	10,1	8,4	17,7	18,3	16,4	14,0
sierpień	12,4	13,0	11,7	9,9	10,5	11,3	10,0	8,3	17,7	18,3	16,4	13,8
wrzesień	12,4	13,0	11,5	9,7	10,6	11,3	9,8	8,3	17,8	18,3	16,2	13,8
październik	12,5	13,0	11,3	9,6	10,7	11,2	9,6	8,2	17,7	18,3	15,8	13,5
listopad	12,9	13,2	11,4	9,6	11,1	11,4	9,7	8,2	18,1	18,5	15,7	13,3
grudzień	13,4	13,4	11,5	9,8	11,4	11,6	9,9	8,4	18,7	18,8	16,0	13,8

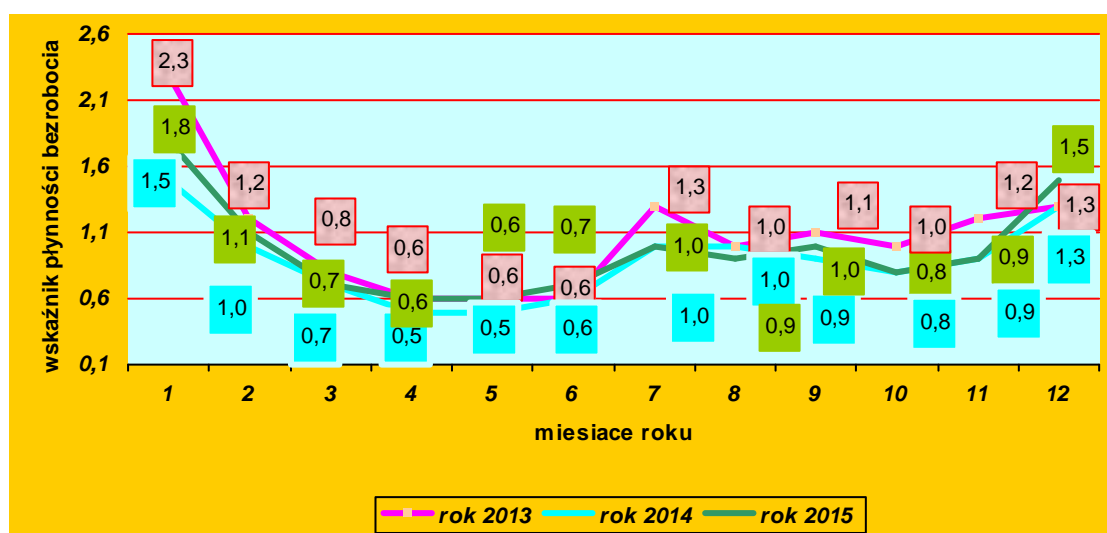
Wskaźnik płynności bezrobocia

Stosunek napływu osób bezrobotnych do ich odpływu w danym okresie określany jest wskaźnikiem płynności bezrobocia, informuje on o przepływie bezrobotnych.

Im wyższy wskaźnik tym większa różnica między liczbą osób nowo zarejestrowanych a wyrejestrowanych, poziom 1,0 oznacza równowagę między liczbą osób napływających i odpływających z urzędu pracy W latach 2013-2015 wskaźnik ten podlegał corocznym tendencjom:

w początkowych miesiącach roku następował jego systematyczny spadek ,w okresie letnim osiągał wartości najniższe , po czym w końcowych miesiącach roku gwałtownie wzrastał.

Wykres 3. Wskaźnik płynności bezrobocia w powiecie limanowskim w latach 2013-2015.

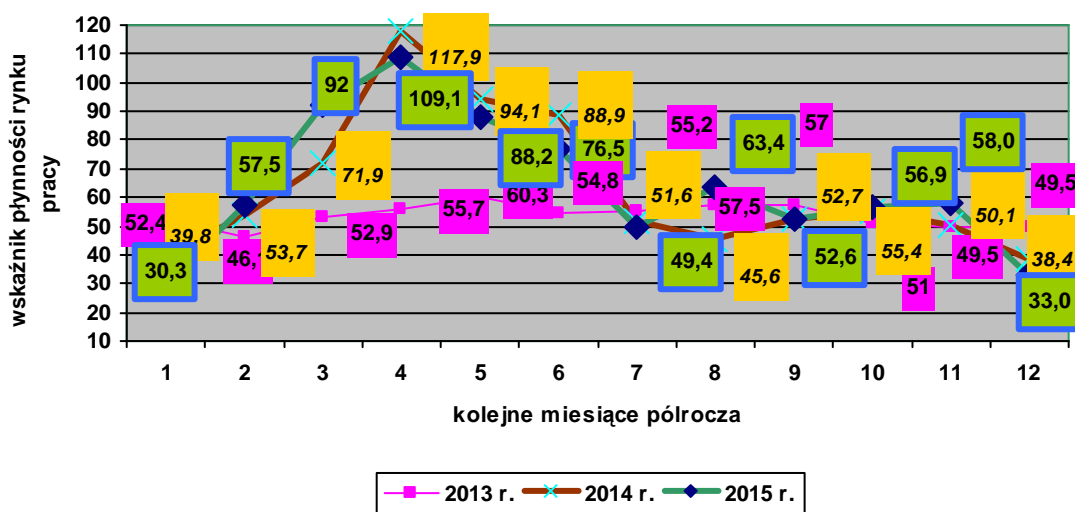

Wskaźnik płynności rynku pracy

Celem przedstawienia skali podjęć pracy przez bezrobotnych z poszczególnych jednostek terytorialnych powiatu obliczono wskaźniki płynności rynku pracy. Wartość miernika równa się ilorazowi liczby osób wyrejestrowanych z tytułu podjęcia pracy i liczby napływających osób do rejestru bezrobotnych w danym okresie

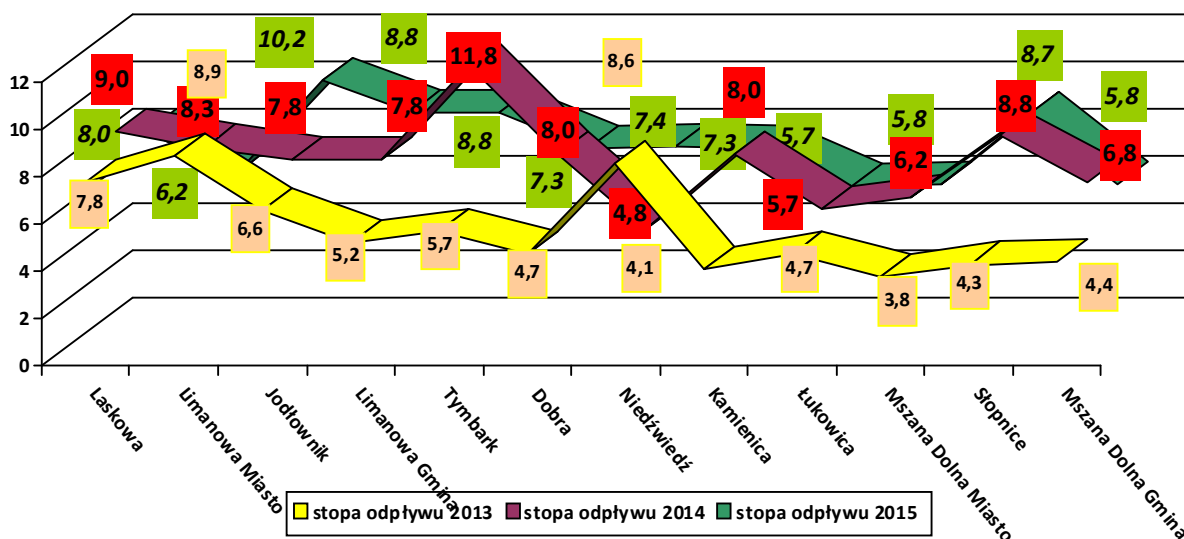
W 2015 roku wskaźnik płynności rynku pracy wyniósł 61,1 %, w 2014- 60,5%, natomiast w 2013 r. 53,4%. Najniższą wartość wskaźnika zanotowano wśród osób z gminy Słupnice (56,1%) a najwyższą wśród osób z gminy Dobra i Jodłownik (67,6%)

Wykres 5. Wskaźnik płynności rynku pracy w powiecie limanowskim w latach 2013-2015.

Stopę odpływu (bezrobotnych z urzędu pracy)

Wykres 7. Stopa odpływu z bezrobocia rejestrowanego w gminach i miastach powiatu limanowskiego w 2015 r., 2014r. i 2013 r.

Stopę odpływu oblicza się jako stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w miesiącu sprawozdawczym do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca.

Najniższą stopę odpływu wykazano w gminie i Łukowica (5,7%) i mieście i gminie Mszana Dolna (po 5,8%), najwyższą ponad dwukrotni wyższą w gminach: Jodłownik (10,2%), Limanowa i Tymbark (po 8,8%) .

Kolejnym wskaźnikiem, według którego bada się zjawisko bezrobocia jest długość stażu pracy zarejestrowanych bezrobotnych. Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych – **45,1%** legitymuje się krótkim, **do 5 lat stażem pracy**, a **16,5%** nie posiada żadnego stażu pracy. Na koniec grudnia 2015 r. zarejestrowanych było **1227 osób bezrobotnych bez doświadczenia** zawodowego, z czego **61,5%** to osoby długotrwale bezrobotne. Z danych statystycznych wynika, że poziom wykształcenia kobiet nie idzie w parze z doświadczeniem zawodowym. Stażu pracy w ogóle lub minimalny, tj. poniżej 1 roku, ma **1668 kobiet**, czyli 38% wszystkich zarejestrowanych kobiet. Problemy z brakiem odpowiedniego stażu pracy stawiają kobiety w zdecydowanie gorszej sytuacji na rynku pracy niż mężczyźni.

Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w wybranych działach gospodarki – stan na 31.12.2015 roku

Analizując strukturę bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy tradycyjnie

w naszym powiecie najczęściej osób wg stanu na dzień 31.12.2015 roku pracowało w sektorach

- ✓ handel 1468 osób (19,4 %)
- ✓ budownictwo 1236 osób (16,4 %);
- ✓ przetwórstwo przemysłowe 1071 osoby (14,2 %);

Analizując oferty pracy według rodzaju działalności za 2014 r. – najczęściej ofert zostało zgłoszonych z wybranych działów gospodarki:

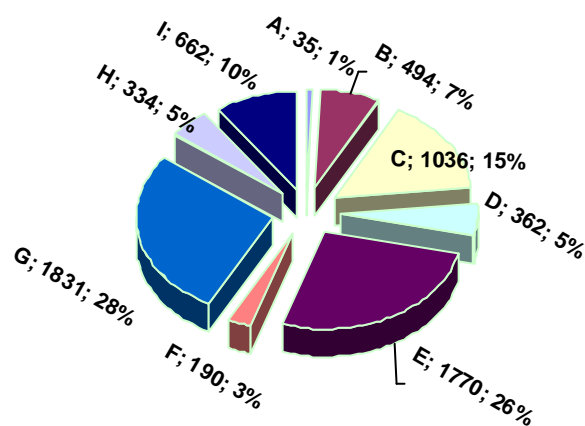
- ✓ handel (694 oferty – 21,2%)
- ✓ przetwórstwo przemysłowe (676 ofert -23%)
- ✓ budownictwo 504 oferty – 15,4%)
- ✓ administracja publiczna (324 oferty – 9,9%)

Biorąc pod uwagę strukturę zarejestrowanych bezrobotnych wg tzw. ” wielkich grup zawodowych” najliczniej reprezentowani są robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (24,3%), pracownicy usług i sprzedawcy (23,4%), technicy i średni personel techniczny (13,7%) ogółu zarejestrowanych.

Zawody zarejestrowanych osób bezrobotnych skupiają się w trzech wielkich grupach: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy usług osobistych oraz technicy i inny średni personel – łącznie 61,4% zarejestrowanych.

W grupie robotników przemysłowych i rzemieślników przeważali: murarze, ślusarze mechanicy pojazdów samochodowych. Wśród pracowników usług i sprzedawców – sprzedawcy sklepowi(ekspedienci), kelnerzy, a pośród techników i innego średniego personelu - średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, dietetycy i żywieniowcy.

Wykres 8. Struktura bezrobocia w układzie wielkich grup zawodowych

A	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	35 osób
B	Specjaliści	494 osoby
C	Technicy i inny średni personel	1036 osób
D	Pracownicy biurowi	362 osoby
E	Pracownicy usług i sprzedawcy	1770 osób
F	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	190 osób
G	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1831 osób
H	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	334 osoby
I	Pracownicy przy pracach prostych	662 osoby

Tabela 4. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu i napływ w okresie) był największa w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	854	921
5120	Kucharze	324	280
7112	Murarze i pokrewni	248	384
7222	Ślusarze i pokrewni	191	220
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	178	317
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	164	105
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	159	252
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	156	202
5141	Fryzjerzy	146	192
5153	Gospodarze budynków	134	136
4110	Pracownicy obsługi biurowej	128	189

5131	Kelnerzy	126	113
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	126	146
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	119	60
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	117	154
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	114	125
3112	Technicy budownictwa	108	192
7115	Cieśle i stolarze budowlani	108	189
3220	Dietetycy i żywieniowcy	106	119
3115	Technicy mechanicy	87	150
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	87	41

Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych 61% to osoby długotrwale bezrobotne tj.takie, które pozostają bez pracy powyżej 12 m-cy od dnia zarejestrowania

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Im większa wartość miernika tym więcej było długotrwale bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Miernik przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwale bezrobotnym).

Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia w 2015 r. był najwyższy (z wyłączeniem grup zawodowych, gdzie wskaźnik osiągnął wynik max.)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	91,67
8111	Żołnierze szeregowi	90,00
3433	Wyżsi urzędnicy władz samorządowych	85,71
5322	Dyrektorzy generalni i zarządzający	85,00
7124	Kierownicy do spraw finansowych	83,33
9121	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	83,33
6130	Kierownicy do spraw strategii i planowania	82,35
3255	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	81,82
8182	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	81,82
8156	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	81,25
3259	Kierownicy do spraw budownictwa	80,00
3423	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	80,00
3144	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	77,59
7531	Kierownicy w gastronomii	77,44
8160	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	77,22
6330	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki	76,92
9333	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	76,47
3313	Fizycy i astronomowie	75,86

3343	Chemicy	75,81
2114	Specjaliści nauk o Ziemi	75,00
2165	Matematycy, aktuariusze i statystycy	75,00
3111	Biolodzy i pokrewni	75,00
5312	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	75,00
8343	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	75,00
9412	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	74,63
9111	Inżynierowie budownictwa	74,42
6111	Inżynierowie inżynierii środowiska	74,19
5132	Inżynierowie mechanicy	73,91
6113	Inżynierowie chemicy i pokrewni	73,33
9112	Inżynierowie górnictwa i metalurgii	73,11
4221	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	72,73
4211	Inżynierowie elektrycy	71,43
4312	Inżynierowie elektronicy	71,43
5230	Architekci	71,43
7121	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	71,43
7127	Kartografowie i geodeci	71,43
7533	Projektanci grafiki i multimediiów	71,26
5413	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	70,59
2221	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	70,27
5153	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	70,15

Wskaźnik płynności bezrobotnych

Wartość tego wskaźnika ukazuje kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Przyjmuje się, że wartość wskaźnika < 1 oznacza, że napływ przewyższa odpływ, co przekłada się na wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Jeśli wskaźnik $= 1$, to odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w analizowanej grupie zawodów nie ulega zmianie. Wartość wskaźnika > 1 wskazuje, że odpływ przewyższa napływ, co przekłada się na spadek bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów.

Tabela 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych w 2015 r. był najwyższy

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
3355	Policjanci	5,00
5212	Uliczni sprzedawcy żywności	4,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	3,00
3143	Technicy leśnictwa	3,00
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	2,00
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	2,00
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	2,00

Tabela 7. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych w 2015 r. był najniższy (nie uwzględniono wyników rzędu 0, oznaczających braku napływu)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
-----	---------------------------	---------------------------------

1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0,25
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0,33
2261	Lekarze dentyści bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	0,33
2161	Projektanci grafiki i multimediiów	0,40
3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	0,40
7534	Tapicerzy i pokrewni	0,40
5312	Asystenci nauczycieli	0,50
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	0,50
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	0,50

Największa płynność, a co za tym idzie spadek bezrobotnych wystąpił w grupach takich jak m.in. policjanci, technicy leśnictwa, kierownicy ds. zarządzania zasobami ludzkimi, pośrednicy pracy i zatrudnienia.

W 2015 roku najniższa płynność osób bezrobotnych dotyczyła elementarnych grup zawodowych takich jak: kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym i budownictwie

Wskaźnik dostępności ofert

W 2015 roku urząd miał do dyspozycji 3286 ofert pracy. Ponad 90% pracodawcy zgłaszali bezpośrednio do urzędu, reszta trafiła przez Internet.

Wartość wskaźnika informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność oferty była niższa.

Wskaźnik ten policzony został jako stosunek średniomiesięcznej liczby bezrobotnych w danym zawodzie do średniomiesięcznej liczby dostępnych ofert w tym zawodzie.

Ranking zawodów zgłaszanych w ofertach pracy według wskaźnika dostępności oferty daje uzupełniające informacje na temat możliwości uzyskania pracy w danym zawodzie.

Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w danej grupie zawodów

Największe szanse na znalezienie zatrudnienia miały osoby z zawodami wymagającymi wysokich kwalifikacji w ściśle określonych specjalnościach. Należą do nich:

Tabela 8. Grupy zawodów, dla których wskaźnik dostępności ofert był najniższy w 2015 r.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert
1211	Kierownicy ds. finansowych	0,33
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0,42
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	0,45
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	0,56
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0,67
5312	Asystenci nauczycieli	0,87
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0,91
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	1,67
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	1,80
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	2,00
2232	Położne z tytułem specjalisty	2,00
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	2,00
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	2,00

3211	Operatorzy aparatury medycznej	2,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	2,00
4214	Windykatorzy i pokrewni	2,00
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	2,18
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	2,21
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	2,40

Tabela 9. Grupy zawodów, dla których wskaźnik dostępności ofert był najwyższy w 2015 r.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert
3112	Technicy budownictwa	1261,00
3220	Dietetycy i żywieniowcy	693,50
6111	Rolnicy upraw polowych	426,00
7131	Malarze budowlani i pokrewni	355,00
4224	Recepcjoniści hotelowi	255,33
3113	Technicy elektrycy	248,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	232,50
3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	223,00
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	219,00
2330	Nauczyciele gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych	196,67
7531	Krawcy, kuźnierze	166,67
6113	Ogrodnicy	149,25
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewne	148,25
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	132,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	130,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	123,00
8156	Operatorzy do produkcji obuwia i pokrewne	109,00
7213	Blacharze	106,00
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	94,00
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	90,00

Najwyższa wartość wskaźnika, a co za tym idzie niska dostępność do ofert pracy dotyczyła przede wszystkim grup zawodów takich jak: technicy budownictwa, dietetycy i żywieniowcy, rolnicy upraw polowych

2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Nowa metodologia prowadzonych badań zmieniła sposób definiowania **zawodów deficytowych**. Na potrzeby opracowania rankingu zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczący, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym. **Są to, zawody, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie.** Żeby dany zawód zakwalifikować do deficytu muszą zostać spełnione wszystkie trzy warunki.

zawody	wskaźnik dostępności oferty pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia WDBE	wskaźnik płynności bezrobotnych WPBE
--------	-----------------------------------	---	---

	B/O_t^k		
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k < Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości

Metodologia wprowadza również **zawody maksymalnie deficytowe**. Są to zawody, w których nie odnotowano bezrobotnych czyli wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi 0.

Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych w 2015 r.

Maksymalny deficyt				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy (O_t^k)	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (%)
4414	Technicy archiwisci i pokrewni	1	57,14	57,14
4411	Pomocnicy biblioteczni	0	100,00	80,00

Tabela 11. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 r.

Deficyt								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych (B_t^k)	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy (O_t^k)	Wskaźnik dostępności ofert pracy (B/O_t^k)	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia (WDB_t^k)	Wskaźnik płynności bezrobotnych (WPB_t^k)	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0,08	0,25	0,33		1,00	0,00	0,00
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0,42	1,00	0,42		2,00		0,00
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	0,42	0,92	0,45		1,00	54,55	54,55
9122	Czyściciele pojazdów	0,33	0,67	0,50		1,50	87,20	25,00
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	1,67	3,00	0,56		1,25		0,00
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	2,50	3,75	0,67		1,20	37,50	25,00

Do zawodów zrównoważonych zalicza się takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwałe jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

zawody	wskaźnik dostępności oferty pracy B/O_t^k	wskaźnik długotrwałego bezrobocia WDB_t^k	wskaźnik płynności bezrobotnych WPB_t^k
---------------	---	---	---

zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k < 1,1$	$WDB_t^k < Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
--------------	--------------------------	-------------------------------------	---------------------------------------

Na terenie powiatu limanowskiego nie wykazano grup zawodów zrównoważonych.

Zawody nadwyżkowe według metodologii prowadzonych badań to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwałe bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

zawody	wskaźnik dostępności oferty pracy B/O_t^k	wskaźnik długotrwałego bezrobocia WDB_t^k	wskaźnik płynności bezrobotnych WPB_t^k
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$	$WDB_t^k > Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k < 1$ lub brak wartości

Tabela 12. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 r.

Nadwyżka								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych (B_t^k)	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy (O_t^k)	Wskaźnik dostępności ofert pracy (B/O_t^k)	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia (WDB_t^k)	Wskaźnik płynności bezrobotnych (WPB_t^k)	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	7,50	0,08	90,00	71,43	0,80	100,00	0,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	2,58	0,08	31,00	66,67	0,00	0,00	0,00
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	15,92	0,58	27,29	64,71	0,82	71,43	42,86
9412	Pomoce kuchenne	62,92	6,17	10,20	74,63	0,98	66,22	36,49
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	0,67	0,08	8,00	100,00	0,50	100,00	0,00

Metodologia wprowadza również **zawody maksymalnie nadwyżkowe**, czyli takie dla których nie było żadnych ofert pracy. W takim przypadku wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Tabela 13. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych w 2015 r.

Maksymalna nadwyżka		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	26
2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	12

8157	Operatorzy maszyn do prania	5
5221	<i>Właściciele sklepów</i>	2
3511	<i>Operatorzy urządzeń teleinformatyczny</i>	1
7215	<i>Takielarze i monterzy konstrukcji linowych</i>	1

Analizując poszczególne elementarne grupy zawodów przypisane do nadwyżki, deficytu na lokalnym rynku pracy można zauważyć, że nowa metodologia mimo większego uszczegółowienia prowadzonych badań nie pokrywa się z wnioskami wynikającymi z obserwacji rynku pracy. Pomimo, że w grupie zawodowej rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujących na własne potrzeby wystąpił spadek bezrobotnych (wskaźnik płynności bezrobotnych osiągnął wartość mniejszą od 1) grupa ta nadal pozostają zawodami maksymalnie nadwyżkowymi. Łącznie, w tych zawodach, nie ma szans na zatrudnienie 26 osób.

3. Analiza umiejętności i uprawnień

Poniższa tabela prezentuje umiejętności i uprawnienia posiadane przez osoby bezrobotne oraz umiejętności i uprawnienia jakich oczekują pracodawcy u potencjalnych pracowników.

Tabela 14. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Uprawnienia posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	100,00
			Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	100,00
			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	100,00
			Wywieranie wpływu	100,00
			Znajomość języków obcych	100,00
SPECJALIŚCI			Komunikacja ustna/komunikatywność	29,41
			Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	12,53
			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	11,76
			Planowanie i organizacja pracy własnej	11,76
			Wywieranie wpływu	11,76
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Współpraca w zespole	0,09	Komunikacja ustna/komunikatywność	40,91

PRACOWNICY BIUROWI	Współpraca w zespole Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		Wywieranie wpływu	40,91
			Planowanie i organizacja pracy własnej	36,36
			Współpraca w zespole	9,09
			Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,55
		0,27	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	33,33
		0,27	Komunikacja ustna/komunikatywność	33,33
			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	33,33
			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczne	33,33
			Współpraca w zespole	33,33
			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	50,00
			Wywieranie wpływu	50,00
			Komunikacja ustna/komunikatywność	0,39
		ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	
0,05				
	Komunikacja ustna/komunikatywność			100,00
	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych			100,00
	Planowanie i organizacja pracy własnej			100,00
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	100,00
			Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	50,00

* Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów.

**Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagań do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP+Internet).

Tabela 15. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku wg poziomu wykształcenia i typu ukończonej szkoły

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	7 530	809	10,74%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	1 389	291	20,95%
zasadnicze zawodowe	2 399	34	1,42%
średnie ogólnokształcące	933	337	36,12%
policealne i średnie zawodowe	1 978	122	6,17%
wyższe	831	25	3,01%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	1 359	36	2,65%
szkoła przysposabiająca do pracy			
technikum	671	94	14,01%
liceum ogólnokształcące	819	255	31,14%
liceum profilowane			
technikum uzupełniające	11	1	9,09%
liceum uzupełniające	37	2	5,41%
szkoła policealna	86	3	3,49%
wyższa	714	23	3,22%
brak danych źródłowych	3 833	395	10,31%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

4. Analiza rynku edukacyjnego

Nawiązując do nowych zasad sporządzania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy przedstawić analizę struktury zawodowej absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na lokalnym rynku pracy, która została przeprowadzona w oparciu o dane z aplikacji Monitoring Zawodów w systemie Syriusz oraz dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN a dotyczącego szkół ponadgimnazjalnych - absolwenci roku szkolnego 2014/2015.

Metodologia w tym zakresie wprowadza dwa mierniki: **wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów** - służący do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy oraz **wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych** - wskazujący jak wysoki jest odsetek bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów bądź w danym kierunku kształcenia.

Wskaźniki te mają zastosowanie, gdy uczniowie, absolwenci oraz szkoły kształcenia należą do tego samego powiatu, a wszelkie dane monitorujące służą do wykorzystania dla jednego urzędu pracy. W przypadku powiatu limanowskiego część młodzieży uczy się poza terenem naszego powiatu co zniekształca wyniki badań.

W roku 2015 r. na terenie powiatu szkoły ponadgimnazjalne ukończyło 1159 osób. W liczbie tej zawarte są dane zarówno mieszkańców naszego powiatu jak również osób, które szkołę ukończyły poza jego terenem. Najwięcej uczniów w badanym roku ukończyło licea ogólnokształcące – 557 osób oraz technika – 388 absolwentów.

W końcu okresu sprawozdawczego w ewidencji PUP pozostawało 188 bezrobotnych tegorocznych absolwentów z wykształceniem ponadgimnazjalnym, wśród których największą grupę stanowili absolwenci zasadniczych szkół zawodowych – 86 osób, techników – 45 osób, liceów ogólnokształcących – 31 osób, w dalszej kolejności znajdowali się absolwenci szkół policealnych i liceów uzupełniających po 13 osób.

Tab. 16 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 rok

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	195	54	127	86	65,13%	44,10%
szkoła przysposabiająca do pracy	4	0	0	0		
technikum	518	289	182	45	35,14%	8,69%
liceum ogólnokształcące	723	0	97	31	13,42%	4,29%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające	0	0	8	13		
szkoła policealna	56	0	18	13	32,14%	23,21%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe

W 2015 r. do rejestru bezrobotnych, w największym stopniu trafili absolwenci liceów ogólnokształcących i zasadniczych szkół zawodowych oraz techników.

Wg elementarnych grup zawodów najczęściej absolwentów występowało w zawodach: technicy budownictwa (102 osoby), średni personel ds. statystyki i dziedzin pośrednich (75 osób), sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), technicy wsparcia informatycznego i technicznego – po 53 osoby, technicy mechanicy - 51 osób.

Największą liczbę zarejestrowanych w końcu grudnia 2015 roku absolwentów posiadali: sprzedawcy sklepowi (39 osób), technicy mechanicy (23 osoby), technicy budownictwa (20 osób). W ciągu roku od ukończenia szkoły zatrudnienie znaleźli wszyscy absolwenci w zawodzie: pomocniczy personel medyczny (20 osób)

Tab. 17. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2015 r.

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów**	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
Asystenci dentyści			1	1		100,00%
Barmani			0	1		0,00%
Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	1	1	0	0		
Blacharze			0	16		0,00%
Cieśle i stolarze budowlani			0	11		0,00%
Dietetycy i żywieniowcy			11	60		18,33%
Ekonomiści			0	10		0,00%
Elektromechanicy i elektromonterzy	10	10	4	32	40,00%	12,50%
Elektrycy budowlani i pokrewni	10	10	3	34	30,00%	8,82%
Fotografowie			0	3		0,00%
Fryzjerzy	16	16	12	76	75,00%	15,79%
Gospodarze budynków			0	1		0,00%
Hydraulicy i monterzy rurociągów	6	6	2	14	33,33%	14,29%
Instruktorzy nauki jazdy			0	1		0,00%
Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji			0	1		0,00%
Kelnerzy			3	43		6,98%
Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów			0	1		0,00%
Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych			0	16		0,00%
Kierowcy samochodów ciężarowych			0	16		0,00%
Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych			1	4		25,00%
Kierownicy w gastronomii			0	2		0,00%
Konsultanci i inni pracownicy biur podróży			1	3		33,33%
Kosmetyczki i pokrewni			2	12		16,67%
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			0	56		0,00%

Księgowi			0	5		0,00%
Kucharze	16	16	8	135	50,00%	5,93%
Lakiernicy			0	7		0,00%
Magazynierzy i pokrewni			0	3		0,00%
Malarze budowlani i pokrewni			0	12		0,00%
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	2	2	1	6	50,00%	16,67%
Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni			0	1		0,00%
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	14	14	4	12	28,57%	33,33%
Mechanicy pojazdów samochodowych	19	19	10	100	52,63%	10,00%
Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych			0	1		0,00%
Monterzy izolacji			0	1		0,00%
Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	13	13	2	11	15,38%	18,18%
Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych			0	1		0,00%
Murarze i pokrewni	14	14	9	77	64,29%	11,69%
Muzycy i pokrewni			0	1		0,00%
Obuwnicy i pokrewni			0	1		0,00%
Ogrodnicy			0	6		0,00%
Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani			0	2		0,00%
Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni			0	4		0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna			0	1		0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali			0	2		0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni			0	1		0,00%

Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni			0	33		0,00%
Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych			4	26		15,38%
Operatorzy urządzeń teleinformatycznych			0	1		0,00%
Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych			0	8		0,00%
Opiekunowie dziecięcy			0	4		0,00%
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	10	10	7	49	70,00%	14,29%
Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji			0	1		0,00%
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni			1	11		9,09%
Pomoce kuchenne			0	1		0,00%
Pomocniczy personel medyczny	20	20	0	2	0,00%	0,00%
Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy			1	14		7,14%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu			0	11		0,00%
Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni			0	1		0,00%
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości			1	3		33,33%
Pracownicy domowej opieki osobistej			0	1		0,00%
Pracownicy obsługi biurowej			0	9		0,00%
Pracownicy ochrony osób i mienia			0	1		0,00%
Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani			0	8		0,00%
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej			0	3		0,00%
Przedstawiciele handlowi			0	3		0,00%
Recepcjoniści hotelowi	49	49	15	32	30,61%	46,88%
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	11	11	2	2	18,18%	100,00%

Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów			0	1		0,00%
Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych			0	2		0,00%
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni			0	1		0,00%
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym			1	2		50,00%
Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani			0	3		0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej		0	0	2		0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby			0	1		0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej pracujący na własne potrzeby			0	1		0,00%
Rolnicy upraw mieszanych			0	1		0,00%
Rolnicy upraw polowych			0	3		0,00%
Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów			0	1		0,00%
Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów			0	4		0,00%
Sekretarki (ogólne)			0	2		0,00%
Spawacze i pokrewni			1	15		6,67%
Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości			0	7		0,00%
Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka			0	1		0,00%
Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji			0	1		0,00%
Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi			0	1		0,00%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	53	53	39	264	73,58%	14,77%
Stolarze meblowi i pokrewni	8	8	6	30	75,00%	20,00%

Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	22	22	14	43	63,64%	32,56%
Tapicerzy i pokrewni			0	2		0,00%
Technicy budownictwa	102	102	20	85	19,61%	23,53%
Technicy elektronicy i pokrewni			0	3		0,00%
Technicy elektrycy	24	24	6	23	25,00%	26,09%
Technicy farmaceutyczni			1	3		33,33%
Technicy fizjoterapii i masażysty			1	5		20,00%
Technicy leśnictwa			0	1		0,00%
Technicy mechanicy	51	51	23	59	45,10%	38,98%
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni			0	4		0,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani			1	3		33,33%
Technicy rolnictwa i pokrewni			0	9		0,00%
Technicy technologii żywności			0	50		0,00%
Technicy weterynarii			0	1		0,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	53	53	11	34	20,75%	32,35%
Tynkarze i pokrewni			0	1		0,00%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni			0	20		0,00%
Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni			0	1		0,00%
Zamiatacze i pokrewni			0	1		0,00%
Ślusarze i pokrewni			1	92		1,09%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	75	75	12	78	16,00%	15,38%
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany			0	1		0,00%
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp			0	1		0,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

** Wg zawodu wyuczonego.

Analizując wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów można zauważyć, że osiągnął on 75% w przypadku grupy zawodowej fryzjerzy, stolarze meblowi i pokrewni, sprzedawcy sklepowi(ekspedienci),

W przypadku **wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych**. Najwyższy wynik – 100,00% osiągnął on w przypadku grupy *robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni oraz asystenci dentyści*. W przypadku pierwszej grupy na łączną liczbę 11 osób bezrobotnych wszystkie były absolwentami. W drugim wyniku z faktu, że w ewidencji osób bezrobotnych jest tylko jedna osoba /będąca absolwentem/ z takim typem wykształcenia. Wartość wskaźnika w granicach 50% osiągnęły grupy zawodowe *recepjoniści hotelowi*. Wysoki odsetek bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych świadczy w tym przypadku na niekorzyść danych kierunków kształcenia, jednak z obserwacji rynku pracy wynika, że na absolwentów tego kierunku występuje zapotrzebowanie.

Zestawienie przyszłorocznych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie praktycznie pokrywa się.

Trudno określić liczbę przyszłorocznych absolwentów w zawodach wymagających wyższego wykształcenia ponieważ osoby te kształcą się poza powiatem.

Tab. 18.. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnej grupy zawodów nadwyżkowych i deficytowych w 2015 r.

Zawody deficytowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	0
4411	Pomocnicy biblioteczni	0
4414	Technicy archiwistów i pokrewni	0
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	0
9122	Czyszciciele pojazdów	0
Zawody nadwyżkowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	0
2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	0
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	0
3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	0
5221	Właściciele sklepów	0
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	0
7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	0
8157	Operatorzy maszyn do prania	0
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	0
9412	Pomoce kuchenne	0

5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

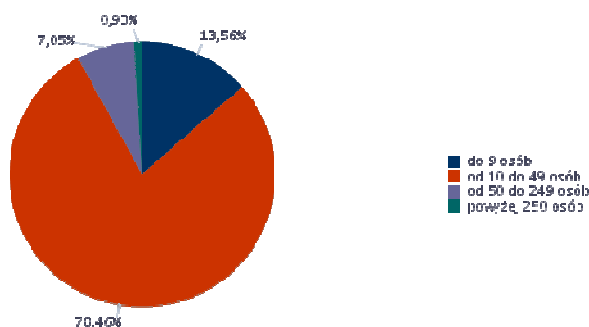
Zmodyfikowana zasada prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych nakazuje przedstawić analizę przygotowanych badań kwestionariuszowych

przedsiębiorstw w 2015r. Badanie polegało na przeprowadzeniu wywiadu z pracodawcą z terenu powiatu limanowskiego i sporządzeniu ankiety w której zawarte były następujące zagadnienia:

- informacja pod względem liczby zatrudnionych pracowników,
- informacja o charakterze działalności gospodarczej,
- informacja o planowanych zmianach w zakresie zatrudnienia,
- wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów
- czy Państwa firma ma problemy z pozyskaniem nowych pracowników,
- zawody, w jakich trudno jest znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy,
- sposoby poszukiwania nowych pracowników.

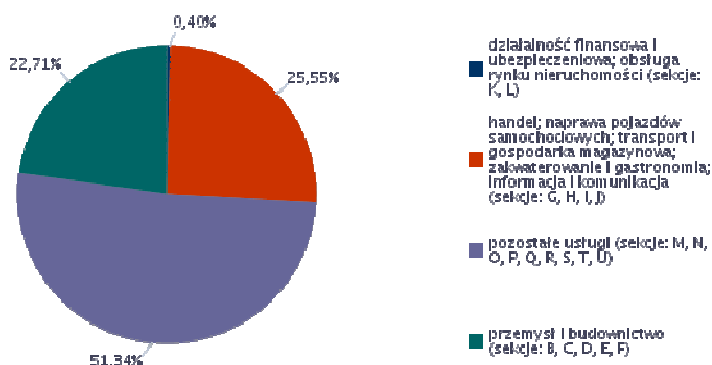
Z przebiegu przeprowadzonej analizy, wynika że w 2015r. badania zostały przeprowadzone w 89 zakładach pracy o różnej skali i wielkości zatrudnienia, w 88% były to podmioty zatrudniające do 50 pracowników.

Rysunek 1. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników.

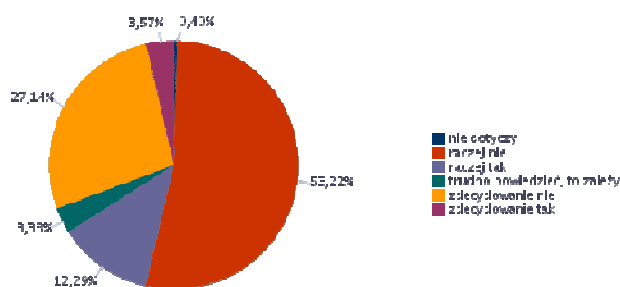
Badane przedsiębiorstwa działają głównie w usługach, handlu, transporcie i gospodarce magazynowej, zakwaterowaniu i gastronomii.

Rysunek 2. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju działalności.

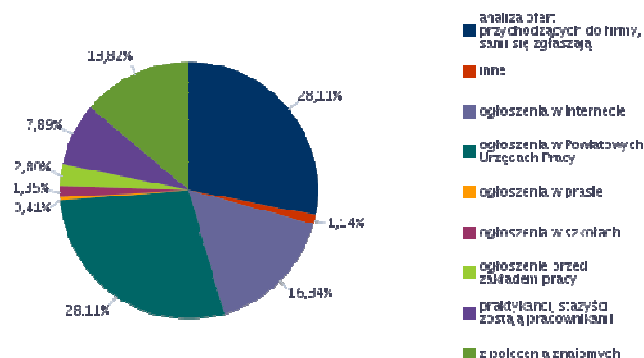
W większości podmiotów gospodarki narodowej zatrudnienie nie zmieniło się.

Z przeprowadzonych badań wynika, że co trzeci (37,44% wskazań) prowadzący działalność w trakcie 2015 r. zwiększył zatrudnienie. W tym samym czasie redukcji zatrudnienia dokonało 7,38% badanych.

Za najpopularniejszy sposób pozyskania nowego pracownika uznano ogłoszenia w powiatowych urzędach pracy i internecie (po 28,11%); 16,34% zatrudnianie praktykantów i stażystów; 13,82% z polecenia znajomych (13,82%).

Rysunek 6 Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.

Do najczęściej poszukiwanych zawodów za pośrednictwem urzędu pracy należą:

Sprzedawca	13,29%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	8,81%
Robotnik gospodarczy	6,95%
Robotnik budowlany	4,32%
Pracownik pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	2,76%
Stolarz	2,00%
Pomoc kuchenna	1,75%
Ślusarz	1,65%
Fryzjer	1,53%
Opiekunka dziecięca	1,50%
Magazynier	1,19%
Kierowca samochodu ciężarowego	1,16%
Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	1,13%
Sekretarka	1,07%
Mechanik pojazdów samochodowych	1,04%
Szwaczka	1,04%

Badanie miało również wykazać stopień przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększali zatrudnienie. W świetle uzyskanych odpowiedzi okazuje się, że

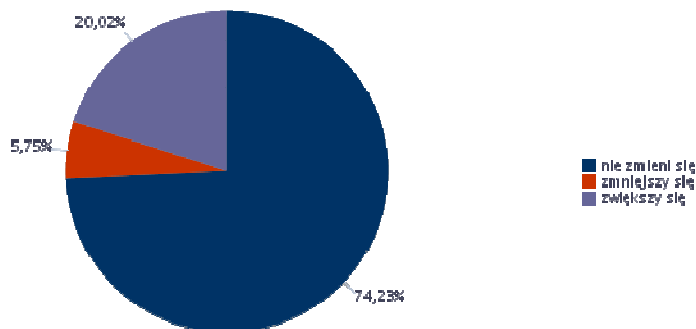
najgorzej sytuacja wyglądała w przypadku zawodów takich jak: *kierowca samochodu ciężarowego, hydraulik*. W tych zawodach pracodawcy uznali, że kandydaci do pracy są bardzo źle przygotowani. Odwrotnie sytuacja prezentowała się w przypadku zawodów takich jak: *księgowy, magazynier, monter instalacji sanitarnych, pielęgniarka, specjalista do spraw marketingu i handlu, technik informatyk*, gdzie kompetencje do pracy zostały ocenione najwyżej.

Pracodawcy określili również w jakim stopniu postrzegane są u potencjalnych pracowników poszczególne umiejętności. Najwyższą wartość osiągnęły *współpraca w zespole, komunikatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna*.

6. Prognoza lokalnego rynku pracy

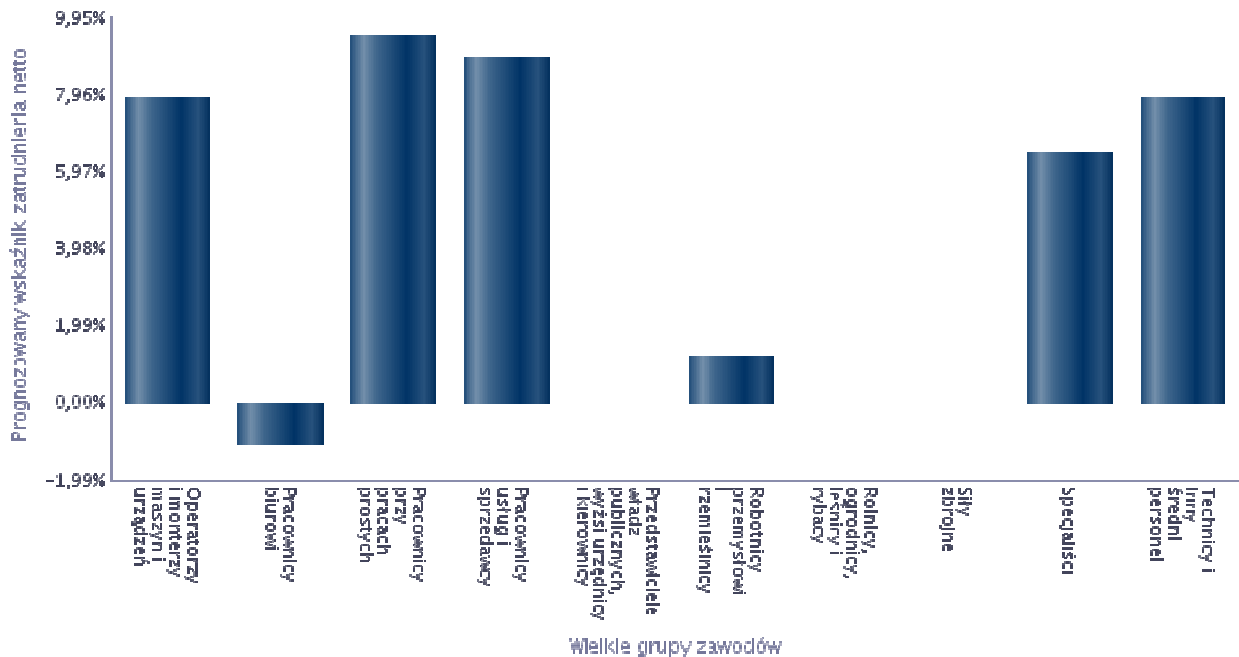
Ankietowani przedsiębiorcy pytani byli o plany zatrudnieniowe na kolejny rok. Ponad 74% z nich nie planuje zmian w liczbie zatrudnionych pracowników. Zwiększenie zatrudnienia planuje ponad 20% ankietowanych.

Rysunek 7 Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

Analizując wielkie grupy zawodowe największy wzrost przewidywany jest w zawodach należących do grupy zawodowej: *pracownicy przy pracach prostych (o 9,47%), pracownicy usług i sprzedawcy(o 8,92%), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz technicy i inny średni personel(o 7,90%)*.

Rysunek 8. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 r.

7. Podsumowanie

Na funkcjonowanie rynku pracy w powiecie limanowskim ma wpływ wiele czynników. Nie tylko rozwój gospodarki i tworzenie nowych miejsc pracy, które jest nadal zbyt małe by wchłonąć większą część zarejestrowanych osób bezrobotnych, ale również struktura zawodowa tych osób. Niniejsze opracowanie wskazuje nadal trudną sytuację na lokalnym rynku pracy i nie odzwierciedla niestety pełnego obrazu sytuacji panującej na rynku zatrudnienia w powiecie limanowskim.

Sporządzając monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych według nowo sporządzonej metodologii, czyli: analizując zawody według kodu czterocyfrowego, weryfikując wyniki badań kwestionariuszowych lokalnych przedsiębiorców oraz korzystając z danych z Systemu Informacji Oświatowej MEN, możemy stwierdzić że opracowany system winien spełniać założone cele. Ukazano dane z badań w przedsiębiorstwach i zakładach pracy, w jakich zawodach poszukują pracowników i chętnie ich zatrudnią. Informacje te winny mieć odzwierciedlenie w edukacji młodzieży w szkołach ponadgimnazjalnych. Również pozytywnym posunięciem okazało się zmodyfikowanie Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dniem 27.05.2014r. a mianowicie wprowadzenie profili pomocy na podstawie kwestionariusza badającego zaangażowanie, mobilność i aktywność osób bezrobotnych w celu podjęcia pracy. Określone profile /w II profilu jest szeroka gama pomocy/ dają nam wskaźnik z jakich form pomocy oferowane przez PUP osoby mogą skorzystać.

Mimo wprowadzonych zmian, wielu bezrobotnych nadal ma trudności ze znalezieniem pracy w posiadanym zawodzie, związane jest to często z faktem, że mimo posiadania przez osobę bezrobotną wymaganego zawodu określonego w ofercie pracy, nie spełnia ona innych wymagań stawianych przez pracodawcę takich jak: odpowiednie doświadczenie, kompetencje czy inne dodatkowe umiejętności i uprawnienia. Ponadto należy podkreślić, że wśród części osób bezrobotnych występuje zjawisko dezaktualizacji ich kwalifikacji, co w efekcie utrudnia ich powrót na rynek pracy. Zauważa się też małą mobilność wśród osób pozostających bez zatrudnienia. Podkreślenia wymaga fakt, że spora liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy nie posiada żadnych kwalifikacji zawodowych. Istnieje też pewna grupa

osób bezrobotnych, przede wszystkim zakwalifikowanych do III profilu pomocy którzy nie są zainteresowani podjęciem pracy..

Wdrożony monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na określenie aktualnych potrzeb rynku pracy. Należy jednak podkreślić, że skupiają się one nie tylko na konkretnych kwalifikacjach zawodowych, zdobytych w systemie szkolnym czy na kursach doksztalających, ale także na dodatkowych umiejętnościach o charakterze uniwersalnym, takich jak: planowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego, elastycznego podejścia do oczekiwań, uwzględnienia konieczności kilkakrotnej reorientacji zawodowej na przestrzeni całej kariery zawodowej. Częstym zjawiskiem jest podejmowanie pracy nie w zawodzie wyuczonym, ale pokrewnym. Obecnie większość osób pracuje w zawodach, w których może tylko w części wykorzystać wyuczone umiejętności i zdobytą wiedzę.

Ważnymi dla lokalnego rynku pracy czynnikami stają się zatem: jakościowy rozwój zasobów ludzkich, rozwijanie systemu edukacji, szkoleń i poradnictwa zawodowego – prowadzenie polityki spójności między rynkiem pracy a profilem oferty dydaktycznej, rozwijanie i wspieranie sektora usług, wspomaganie samozatrudnienia, Wyrównanie szans dla: kobiet, osób niepełnosprawnych oraz osób w podeszłym wieku. Kreowanie i prowadzenie regionalnej polityki przeciwdziałania bezrobociu, i co najważniejsze – monitorowanie potrzeb pracodawców w zakresie zasobów ludzkich skoordynowane z systemem edukacji.

Reasumując problem prowadzonej polityki na rynku pracy zmniejszania bezrobocia i przeciwdziałania jego skutkom w celu lepszego wykorzystania ogromnego potencjału pracy jakim dysponujemy są i pozostaną jednym z podstawowych zadań z jakimi urząd pracy boryka i będzie borykał się w najbliższych latach a jednocześnie podejmował takie działania i decyzje aby w widoczny sposób zmniejszać i redukować stopę bezrobocia.

Sporządził:

Starszy Inspektor Powiatowy

Małgorzata Zboś

Zatwierdził:

Z up. STAROSTY

Anna Cuper

Zastępca Dyrektora

Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej

Rysunek 9. Informacja sygnałna za 2015 r. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie limanowskim

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Technicy archiwistów i pokrewni
		Pomocnicy biblioteczni
	zawód deficytowy	Kierownicy do spraw finansowych
		Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny
		Czyściciele pojazdów
		Kierownicy sprzedaży w marketach
Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)		
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych
		Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych
		Nauczyciele szkół podstawowych
		Pomoce kuchenne
		Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby
		Filozofowie, historycy i politolodzy
		Operatorzy maszyn do prania
		Właściciele sklepów
		Operatorzy urządzeń teleinformatycznych
		Takielarze i monterzy konstrukcji linowych

* Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.